

Smedjan vid Rydebäcks Allé. Bild målad av Elna Malmros

Rydebäcks sista smed och Antons Kulle

Siv Thunberg och jag har träffat Bengt Olsson, sonsonen till den sista smeden i Rydebäck. Han hette **Nils Anton Olsson**, född den 28 oktober 1884. Han gifte sig med **Selma Elida Persson** och paret fick nio barn. Äldst var Gunnar och sedan föddes Ella, Stig, Börje, Arne, Uno, Ivan (som lever ännu och idag är 95-år gammal), Maj-Britt och Kurt.

Paret Olsson var båda från Trelleborg. Som gesäll vandrade Anton och en kamrat i Tyskland och arbetade under två år på olika gårdar. Innan han flyttade till Rydebäck arbetade han vid Lilla Harrie lantbruksmaskiner.

Paret flyttade in i smedjan strax efter Christoffer Hage ärvde Rydebäcks Gård 1912. Anton Olsson var en duktig smed och tillverkade många praktiska redskap för Rydebäcks Gård. Han var även hovslagare och skötte om gårdens hästar.

Smedjehuset låg 10–15 meter norr om allén, högst upp i Smevången mellan Gårdsgränsen och allén. Idag är den enda resten en liten kulle, "Antons Kulle", i gräsmattan mellan Ulvögatan och Storövägen. Ingången till bostadshuset låg inne i trädgården som var kantad av höga häckar.

Själva smedjan låg i den del av boningshuset som vette mot havet med stora träportar som öppnade sig mot allén. Mellan smedjan och allén låg en trampad jordplätt där redskap och hästarna som skulle skötas om fick plats. Mitt emot, på södra sidan om allén, låg en murad fastighet som tillhörde huset. Det var en tvättstuga med en stor koppbalja. Anton hade en biodling på stugans tomt och han brukade slunga honung i tvättstugan.

Efter 1948 hyrde Greve Wachtmeister Rydebäcks Gård och Anton

tillverkade då enkla järnspisar i smedjan som sedan hopmonterades i en liten stuga öster om Rydebäcks Gård. Bengt Olsson berättade att han hjälpte sin farfar att tillverka en liten detalj till en av spisorterna – en liten uggle som användes som spjäll-

lucka till en skogshuggarspis som kallades Ugglan. Spisarna användes även som värmekällor i militärtält och i järnvägsstationers väntrum.

Anton var mycket musikalisk och spelade dragspel. I hans ungdom fanns det inga dansbanor så till midsommar brukade han ställa upp till dans vid vägkorsningar. När det blev bråk brukade han gömma dragspelet bakom buskarna för att skydda det. När barnen var små brukade han ta pojkarna till Marbäcken norr om huset och titta på laxarna – en och annan fångades och hamnade på middagbordet. Till nyårsaftonen fick barnen sitta inne vid fönstren och titta på när Anton tände natriumflammar utanför.

Sonen Gunnar övertog så småningom biodlingen som hobbyverksamhet och av de nio barnen valde sex metallarbete som yrke.

Paret dog 1953 ett halvt år efter varandra. Smedjan stod kvar fram till 1964 då det användes vid brandövning av Vallåkra brandkår. Tomten där smedjan låg skulle snart bebyggas av en radhuslänga.